

SDiLA, a földügyi továbbképzés modellje¹

Dr. Márkus Béla egyetemi tanár

Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kar

Bevezetés

A földhivatalok számára a kilencvenes évek elején bekövezett gazdasági, politikai – de különösen a tulajdoni – változások nagy kihívásokat jelentettek, amelyeknek megfelelni csak a nyilvántartási és szolgáltatási rendszer teljes megújításával lehetett. Ennek végrehajtásához, a saját erőforrások mellett, az EU jelentős támogatásokkal járult hozzá, és teszi ezt mind a mai napig.

A földhivatali infrastruktúrában a papíralapú nyilvántartást felváltja a digitális; de az informatikai változások mellett generációváltás következett be a földmérési műszerparkban is. Az automatizálás egyik fő célja a tulajdonbiztonság erősítése mellett egyrészt a szolgáltatások körének kiterjesztése, ezzel az önfinanszírozás biztosítása, másrészt a szolgáltatások minőségének javítása, ügyfélközpontú hivatali szellem erősítése. A gazdasági, szervezeti és műszaki változások miatt a jogszabályi környezet azóta is dinamikusan változik. Mindezen változtatások hatékony végrehajtása elképzelhetetlen lett volna kellő oktatás, továbbképzés és betanítás nélkül.

A Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Kara (GEO), mint a földügy oktatási bázisintézménye, felismerte az oktatás és továbbképzés igényét, és igyekezett mind tartalmilag, mind formailag megfelelni az új kihívásoknak. A földhivatalok számítógépesítése idején (1995-ben) a GEO sikeres TEMPUS projektet kezdeményezett OLLO néven (Open Learning for Land Offices), a felsőfokú végzettségű földhivatali munkatársak továbbképzésére. A két éves továbbképzés 12 tervezett tantárgya ingatlan-nyilvántartási, informatikai, menedzsment és térinformatikai ismereteket adott a mintegy félszáz résztvevőnek (Márkus, 1997). Az angol és belga

partnerek tapasztalatokat nyújtottak az újszerű oktatási forma, a távoktatás bevezetésére. A távoktatás módszerével a hagyományos levelező oktatáshoz mérten az utazások száma csökkenthető volt. Fontos ez egy olyan országos hálózat esetében, mint a földhivatalok, ahol az oktatási helytől távol eső munkahelyeken dolgozók számára egy-egy utazás akár 5–6 óras is lehet.

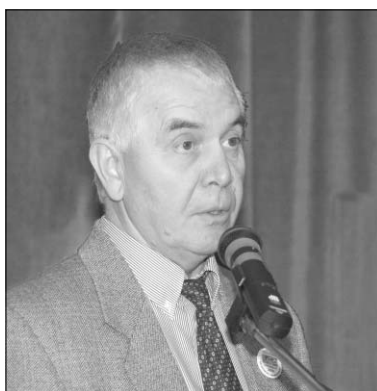
Az OLLO projekt során felméréseket végeztünk a résztvevők körében, melynek eredménye-

képpen a 12 tervezett tantárgy mellett, további 2 választható tantárgy anyagát készítettük el; továbbá a földhivatalokban dolgozó középfokú végzettségű számára „nulladik” évfolyamot alakítottunk ki. A felméréseket elemezve határozott igény fogalmazódott meg egyrészt a menedzsment továbbképzésére, másrészt OKJ képzések indítására a középfokú végzettségük számára (Latham – Márkus, 1996). Ezen igények kielégítésére kezdeményeztük

1997-ben a sikeres SDiLA TEMPUS projektet. A SDiLA rövidítés a projekt angol címéből (*Staff Development in Land Administration*) származik, amely magyarul a földügyi adminisztráció továbbképzését jelenti.

A SDiLA projektben a földhivatali vezetők számára szervezett menedzsment képzésben a magyarországi műhelyfoglalkozásokat egy külföldi tanulmányút zárta. A kilencvenes évek végén 22–22 fő (általában megyei földhivatal-vezető) ismerkedett meg az angol (Ordnance Survey és Land Registry), valamint az osztrák (Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen) szakmai partnerek vezetésével, szervezési tapasztalataival (Brown et al, 1999).

Az OKJ (Országos Képzési Jegyzék) képzések középfokú végzettségűeknek adtak jogi, informatikai és földmérési ismereteket. A projekt jellegéből adódóan a tananyagok kidolgozását, a tanulmányutak teljes költségét az EU TEMPUS programja finanszírozta. A projektet követően az ott kidolgozott OKJ képzéseken több száz (leg-

¹ A SDiLA Konferencián, 2009. február 12-én elhangzott előadás szerkesztett változata. (Fotó: HBA)

gyakrabban ingatlan-nyilvántartási) ügyintéző vett részt.

Az OLLO és a SDiLA nagyban hozzájárult a földhivatalok korszerűsítéséhez, a munka hatékonyságának növeléséhez. A SDiLA kapcsán elkészült a földügyi-térképészeti szakterület oktatás-továbbképzési stratégiája (Apagyi et al, 1998), mely miniszteri jóváhagyást nyert. A Nemzeti Kataszteri Program sikeres végrehajtásában ugyancsak nagy szerepet játszott a kialakult módszertan és tudásbázis.

A cikk áttekintést ad a SDiLA projekt eredeti céljairól, majd összefoglalja a földügyi-térképészeti szakterület oktatás-továbbképzési stratégiájának máig érvényes megállapításait, ismerteti az GEO Földügyi és Térinformatikai Tudásközpontjának (FTTK) keretében 2009-ben szervezett földügyi menedzsment-képzés főbb jellemzőit.

SDiLA

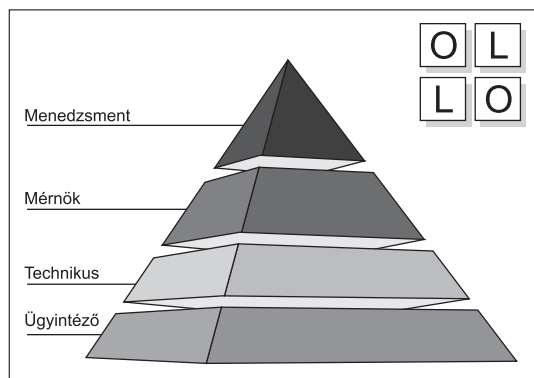
A SDiLA projekt stratégiai célja 1997-ben a GEO további erősítése volt, hogy magas szinten szolgálhassa ki a földügyi szektor elvárásait. A stratégiai cél megvalósításának három eleme: egy önfenntartó és önfejlődő oktatási program kidolgozása, egy hatékony oktatási rendszer kiépítése, valamint szoros munkakapcsolatok kialakítása EU társintézményekkel. A projekt stratégiai céljából három fő feladatot vezettünk le, amelyek a következők:

1. Egy olyan tudásközpont kialakítása a Karon, amely biztos hátteret ad az oktatási és továbbképzési programoknak, kiaknázva az OLLO projekt eredményeit és a földügyi adminisztráció infrastruktúráját. Az OLLO projektben kifejlesztett tananyagokat ki kellett egészíteni a földügyi személyzet különböző szintjei számára fontos EU ismeretekkel;
2. Egy továbbképzési rendszer kiépítése, amely a kidolgozandó tananyagokon, a kialakított tudásbázison (Márkus, 1998), menedzsment és oktatási (beleértve Web és multimédia) technológiákon, valamint átfogó kreditrendszeren alapul;
3. Az EU földügyi adminisztrációs központokat összefogó partneri hálózat kialakítása.

A kilencvenes évek közepén a Földmérés Intézet egy részletes, kérdőíves oktatási-továbbképzési igényelemzést végzett, amelyben a földhivatali személyzet 54%-a (2370 fő) aktívan részt vett. Az elemzésből egyértelmű volt a létszám

kétharmadát kitevő középfokúak tanulás iránti elkötelezettsége.

Mivel az OLLO tananyagai lefedték a felsőfokú szakemberek igényeit, ezért a SDiLA projekt célcsoportjaként a földügyi adminisztrációban ügyintézőként, technikusként, illetőleg vezetőként dolgozó köztisztviselőket (1. ábra) választottuk. Az ügyintézői és technikus OKJ képzések tartalmilag az OLLO projekt keretében kialakított tananyagokra épültek, amelyeket egyrészt adaptálni kellett a megváltozott célcsoportra, másrészt ki kellett egészíteni a megfelelő szakmai (műszaki, jogi) ismeretekkel. A projekt tehát felhasználta az OLLO projektben kialakított tananyagokat, tudást és készségeket, ezeket azonban kiszélesítette, hogy az igényelt elvárásokat kielégíthesse.

1. ábra A SDiLA két célcsoportja: a középfokú végzettségűek és a vezetők

A projekt alapvető fontosságú volt a földhivatali továbbképzésben, de tekintettel voltunk a kapcsolódó közhivatalok igényeire, akik a TarNet révén közvetlen kapcsolatba kerülhetnek a földhivatali adatbázissal. Ezt jelzi a Miniszterelnöki Hivatal bevonása a projekt tanácsadónak sorába. A képzést Internettel (Intranettel) és számítógéppel támogatott távoktatásos formában dolgoztuk ki, kialakítva a hallgatók számára a számítógéppel segített tanulás (e-learning) környezetét, melyet a levelező oktatásban korábban megszokott intenzív foglalkozások egészítenek ki (blended learning).

A mi értelmezésünkben a távoktatás egyfajta rugalmas, nyitott oktatási forma, ahol a hallgatók otthon vagy munkahelyen önállóan, a saját képességeik és időbeosztásuk szerint sajátíthatják el az ismereteket, a rendelkezésükre bocsátott részletes távoktató tananyag segítségével. A távtanulás

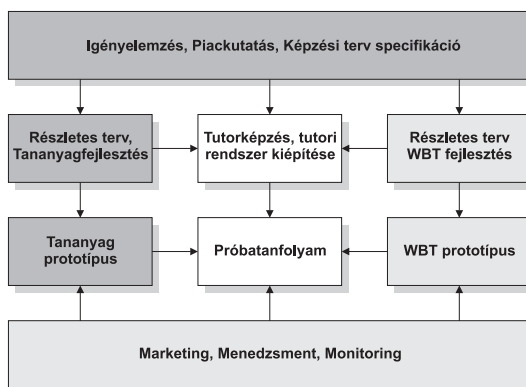
nagy előnye, hogy végezhető a napi munkavégzés mellett is. Előnye a jelenlegi levelező képzéssel szemben az is, hogy a tananyagok módszertanilag alaposabbak, ezáltal csökken az oktatóhelyre történő utazások mértéke. Ez a tanulási mód lehetőséget biztosít a diákoknak, hogy összehangolják munkájukat és szakmai fejlődésüket. A résztvevők ezen képzési forma segítségével tanulási készségeiket is fejlesztik, így könnyebben tudják napi problémáikat megoldani.

A nyitottság már az OLLO projektben is alapvetésnek számított, amint ezt a projekt címe is jelezte (open learning). Amíg az OLLO nyitottságát főképpen a tananyag modularitása jellemezte, addig a SDiLA ezt újabb dimenziókkal egészítette ki. A kialakult tudásbázis a földügyi ismeretek iránt érdeklődők köréből bárki számára (a végzettségtől függetlenül) nyitott, megfelelő tartalmú ismereteket ad, de a nyitottságot földrajzi értelemben is támogattuk azért, hogy az Agrárszakoktatási Intézet (ASZI) szervezésében a szakközépiskolákkal konzorciumot alakítottunk ki.

A TEMPUS keretein belül kiválasztottuk az EU országokból a legalkalmasabbakat, egyidejűleg felkérve a magyarországi szakmai és oktatási partnereket is. Ezek alapján a résztvevő partnerek listája és szerepük a következő:

- Miniszterelnöki Hivatal (MeH) – tanácsadó,
- Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium Földügyi és Térképészeti Főosztálya (FVM FTF), és a Földmérési és Távérzékelési Intézet (FÖMI) – a tanácsadás mellett aktív részvétel a tananyagfejlesztésben,
- Agrárszakoktatási Intézet (ASZI) – OKJ oktatóközpontok megszervezése,
- Manchesteri Metropolitan Egyetem (MMU) Anglia, Salzburgi Egyetem (US), Ausztria – távoktatási tanácsadás,
- Kelet-Londoni Egyetem (UeL), Anglia, Ordnance Survey (OS), Anglia, Bundesamt für Eich- und Vermessungswesen (BEV), Ausztria – szakmai tanácsadás és a menedzsment képzések külföldi részének lebonyolítása.

A tananyagok fejlesztésének koncepcióját (2. ábra) és tartalmának fő irányát egy széles szakembercsoport (a SDiLA Tanácsadó Testület) alakította ki. A Testületnek az FVM FTF, a földhivatalok, a FÖMI, a Miniszterelnöki Hivatal munkatársai és a projekt partnerek képviselői

2. ábra Tananyag-fejlesztési koncepció

voltak a tagjai. Ez a testület tanulmányozta a projekt céljait, a tantárgyak tartalmát, és szükség esetén változtatott azokon. A testület folyamatosan követte a fejlesztést, a képzést, és biztosította az eredeti célok elérését.

A SDiLA projekt 3 OKJ kurzus fejlesztését, valamint egy menedzsment-kurzus kidolgozását, továbbá 120 dolgozó továbbképzését és 60 szaktechnikus képzését tartalmazta. Kialakítottunk továbbá 8 tutorból² és 40 mentorból³ álló oktatói bázist. A menedzsment-képzés 44 fő részére tette lehetővé a szervezési ismereteik elmélyítését. A képzésben egyhetes angliai, illetve ausztriai tanulmányút is szerepelt.

Oktatási stratégia

A földügyi igazgatás korszerűsítési stratégiájának (Niklasz, 1998), de a kapcsolódó projekteknek is fontos eleme volt a szakemberek felkészítése a megváltozó körülményekre, továbbképzés az új technológiák alkalmazására, a fogadókészség biztosítására. Az FVM FTF ezért elrendelte a földügyi-térképészeti szakterület oktatás-továbbképzési stratégiájának kidolgozását (Apagyí et al, 1998).

A stratégia a hazai helyzet és a nemzetközi tendenciák (Kennie – Enemark, 1996) elemzése után, az elvárások és prioritások alapján a következő kritikus sikertényezőket határozta meg:

² A tutor a távoktatásban az a személy, aki elvégzi a tananyag oktatását, konzultációkon keresztül támogatja a hallgatót a tanulásban.

³ A mentor olyan személyt jelent, aki egy munkahelyi környezetben munkatársa számára tanácsadóként áll rendelkezésre, például szakkérdésekben, de egyéb tanulási problémákban is jó tanácsokkal segíti.

- a) a földhivatali ügyintézés színvonalának emelése,
- b) a földhivatali munka hatékonyságának és szolgáltató jellegének erősítése,
- c) a versenyképes hazai munkaerő biztosítása a szakterület számára,
- d) a munkavégzés új formái elterjedésének elősegítése,
- e) felkészülés az elektronikus gazdaság működésében való részvételre,
- f) az élethosszon át tartó tanulás lehetőségének biztosítása,
- g) a folyamatos továbbképzés érdekeltiségének megteremtése.

E sikertényezőknél megfelelően történt a küldetés, és a célok meghatározása.

Küldetés:

képzett, innovatív, elkötelezett és elismert földhivatali munkatársakkal rendelkezni.

Általános cél:

a földügyi igazgatás területén a munkatársak folyamatos továbbképzésének meghonosításával egyrészt a munkahelyi kultúraváltás támogatása és meggyorsítása, másrészt a teljesítmény mérésének és elismerésének intézményesítésével az ebben való érdekeltiség megteremtése.

Részletes célok:

1. a folyamatos továbbképzés meghonosítása
 - célzott menedzsment ismeretek oktatása,
 - folyamatos szakmai továbbképzés formáinak bővítése, és biztosítása,
 - kommunikációs készség fejlesztése;
2. a munkahelyi kultúraváltás támogatása
 - önfejlesztő, változásra kész munkahelyi légkör kialakítása,
 - innovatív, kreatív gondolkodás meghonosítása,
 - ügyfélbarát munkahelyi környezet megteremtése,
 - az összetartozás, a csapatszellem erősítése;
3. a teljesítmény mérésének és elismerésének intézményesítése
 - marketing szemlélet – felhasználók igényeit teljes mértékben kielégítő földügyi adatszolgáltatás – kialakítása,
 - közigazgatási szakvizsga továbbképzés révén való elismertetése, illetve képzett-ségi pótlék érvényre juttatása.

A stratégiát az FVM hivatalosan deklarálta. Ennek mentén több jelentős oktatási fejlesztés történt, de a földhivatali személyzet rendszeres és tervezett továbbképzése hiányolható. Pedig amint azt az anyag vezetői összefoglalója is megállapítja „a földhivatali szervezet nagyjértékű számítástechnikai berendezéseken akkora adatvagyon – 9 millió ingatlan tulajdoni lap adatai, 55 000 kataszteri térkép adatai stb. – kezel, amelynek újrálóállítási költsége eléri a 100 milliárd forintot. Ennek az adatvagyonnak a hatékony kezeléséhez, karbantartásához jól felkészült, képzett munkaerőre van szükség. Tehát az oktatás-továbbképzés nem csak humán kérdés, hanem gazdasági is, amelybe érdemes, sőt szükséges investálni.”

Azóta befejeződött a Nemzeti Kataszteri Program, folyik Magyarország harmadik légifényképezése, a TAKARNET hozzáférések száma exponenciálisan növekszik. A tíz évvel ezelőtti adatvagyon megsokszorozódott. A stratégia aktualizálása, megújítása után célszerű lenne a kitűzött célok megvalósítására konkrét lépéseket tenni.

Tudásközpont

A SDiLA keretében a Földügyi és Térinformatikai Tudásközpont (FTTK), mint keretrendszer tartalmilag és formailag is megvalósult. A projektben meghatározott irányelvek alapján a tudásbázist tartalmilag és szerkezetében több más projekt is gyarapította (pl. a LIME, az eduGI, Nature-GIS, az LVT, az URBAX – lásd <http://www.geo.info.hu/projektek/>), de szervezetiileg csak 2008-ban jött létre. A tudásközpont a Geoinformatikai Karon, a Területfejlesztési Intézet keretében, önálló szervezeti egységként működik.

A FTTK célja:

- a földügy és térinformatika területén a tudásmenedzsment élenjáró technológiáinak megismerése és bevezetésének indítványozása kari és hazai vonatkozásban;
- a Kar és a szakmai szervezetek közötti tudás- és technológia-transzfer felgyorsítása;
- kapcsolatépítés hazai és nemzetközi szakemberekkel, a Kar oktatásába, továbbképzésébe, kutatási munkáiba való bevonás érdekében;
- új termékek, technológiák, szolgáltatások, módszerek és alkalmazások kifejlesztésére, tesztelésére alkalmas innovációs környezet kialakítása;

- hallgatók bevonása a kutatás-fejlesztésbe, fiatal kutatók (pre- és poszt doktorok) ösztöndíjjakkal való támogatása;
- a fentiek érdekében hazai és nemzetközi pályázatok valamint szakmai és tudományos kooperációk kezdeményezése.

A FTTK feladatköre a Kar keretében

1. Oktatás és továbbképzés:
 - a szakma oktatási igényeinek rendszeres feltárása, elemzése, és ezek kielégítésére szakok, szakirányok, képzések, tanfolyamok kezdeményezése;
 - oktatásmódszertani és -technológiai tendenciák követése és a kari alkalmazási lehetőségeinek feltárása, a gyakorlati bevezetés indítványozása.
2. Kutatás-fejlesztés:
 - nemzetközi szintű kompetencia központ kialakítása;
 - nemzetközi K+F együttműködések, kutatási projektek kezdeményezése;
 - korszerű infrastruktúra kiépítése a magas színvonalú kutató-fejlesztő munkához és a vállalkozások által igényelt innovációs szolgáltatások nyújtására;
 - szakmai rendezvények szervezése, szakmai kiadványok készítése.
3. Együttműködés:
 - hosszú távú kapcsolatok kiépítése a szakma szereplőivel.

SDiLA+

Végiggondolva a szakterület továbbképzési igényeit, javaslatot tettünk a Földügyi és Térinformatikai Főosztály vezetőjének a SDiLA menedzsmentképzés újraindítására, és ebben a magyarországi program után egy holland tanulmányút megszervezésére. A javaslat támogatása után kialakított programra 21 földügyi vezető, és a Geodézia Zrt. vezérigazgatója, valamint egy további munkatársa jelentkezett.

A SDiLA+ kurzus felépítésében nagyon hasonló volt a 10 évvel korábbihoz. A kurzus hossza egy félév volt, melynek keretében 2×2 napos (összesen 20 órás) hazai konferenciát tartottunk itthon, majd egy héten keresztül külföldön szereztek tapasztalatokat a résztvevők, végül egy záró konferenciát szerveztünk a tapasztalatok megosztására.

Természetesen 10 év alatt a körülmények jelentősen megváltoztak, ezért a kurzus tartal-

mában lényegesen eltért az eredetihez képest. A hazai konferenciák keretében megismerkedtek, illetve elmélyítették tudásukat: *Marketing és kommunikáció, Vezetési ismeretek, Földhivatali szolgáltatások és e-közigazgatás, Irányzatok a földhivatalok korszerűsítésére, Nemzeti Téradat Infrastruktúra* főbb témakörökben. Az előadások címét és előadóit az alábbi táblázat mutatja. Eltérés volt abban is, hogy az Internet hozzáférés javulása következtében az előadásokat és a kapcsolódó tananyagokat már a vGEO (<http://www.vgeo.hu/>) továbbképzési keretrendszerünkben adtuk közre.

Témakör	Előadó
Marketing és kommunikáció	Csabina Zoltán
Tudásmenedzsment	Márkus Béla
Vezetési ismeretek	Gaál Zoltán
Adatpolitika	Mihály Szabolcs
Értéknövelt adatszolgáltatás	Vass Tamás
e-Közigazgatás – Jelen helyzet és tervek	Tóth Zoltán
e-Földhivatal	Zalaba Piroska
FÖMI fejlesztések	Weninger Zoltán
Társadalmi elvárások	Pósfai Marianna
A 3D kataszter bevetésének igénye	Osskó András
Digitális kataszteri térképek	Tóth Sándor
GNSS szerepe, a geodéziai hálózatok jövője	Borza Tibor
Földhivatali hálózati szolgáltatások, szoftverek	Iván Gyula
Non-stop szolgáltatások	Zalaba Piroska
Digitális irattár	Kozma Attila
Informatikai eszközök – a megújítás igénye	Niklasz László
INSPIRE	Bozó Pál
SDI alapadataink	Lévai Pál
Szabványosítási feladatok	Mihály Szabolcs

A keretrendszer szerkezetét a 3. ábra mutatja. További eltérés volt az is, hogy a továbbképzési projektet teljes mértékben a résztvevők finanszírozták meg.

Az NymE és a holland ITC (International Institute for Geo-Information Science and Earth Observation – <http://www.itc.nl/>) évtizedes kapcsolatokkal rendelkezik. A két intézmény az elmúlt évben együttműködési nyilatkozatot írt alá, melyben két kulcsterületet jelöltek meg: az egyik a PhD képzésben, a másik a földügyi továbbképzésben.

3. ábra A vGEO továbbképzési keretrendszer

4. ábra A kurzus résztvevői

zésben való együttműködés. Az ITC a Holland Kataszterrel kooperációban az ENSZ földügyi oktatóhelye. Az itt szerzett tapasztalatokat kívánjuk kamatoztatni nemcsak hazánkban, de a közép- és kelet-európai régióban, felhasználva a tudásközpont kedvező földrajzi és infrastrukturális adottságait.

Ezt a lehetőséget kihasználva – az angol, illetve osztrák partnerszervezetek helyett – a tanulmány-

út helyszínéül Hollandiát választottuk, ahol az említett főbb témakörökben a Holland Kataszter illetékes vezetői tartottak előadásokat, illetve bemutatókat (a hazaihoz hasonlóan 20 órányi keretben).

A kurzus záró konferenciáját *Sirman Ferenc*, az FVM szakállamtitkára nyitotta meg, elismerő szavakkal illette a kezdeményezést. Az előadások összefoglalták a szerzett tapasztalatokat, bemutatva azok alkalmazhatóságát a hazai környezetben.

Dr. Márkus Béla: A földügyi humán erőforrás fejlesztés (SDiLA) projekt

Dr. Papp Iván: A holland kataszter szervezete, működése és jogi háttere

Hidvéginé dr. Erdélyi Erika: Ügyfélmenedzsment és ügyfélszolgálat

Bíró Gyula: Stratégiai tervezés – egy lehetséges gazdasági modell

Dr. Mihály Szabolcs: Informatikai szolgáltatások és adatpolitika

Dr. Márkus Béla – *dr. Koczka Károly Attila* – *Jeles Zoltán-né*: Oktatás és továbbképzés

Dr. Juhász Ferencné: A holland modell alkalmazhatóságáról

Horváth Gábor, az FVM FTF fősztályvezetője sikeresnek ítélte meg a továbbképzést, kiemelve a gyorsan változó környezetben a menedzsment ismeretek fontosságát.

Összefoglalás

A cikk áttekintést adott a SDiLA TEMPUS projekt céljairól, majd összefoglalta a földügyi-térképészeti szakterület 1998-ban kialakított oktatás-továbbképzési stratégiájának máig érvényes megállapításait, ismertette az NymE GEO Földügyi és Térinformatikai Tudásközpontjának

(FTTK) keretében 2009-ben szervezett földügyi menedzsment-képzés főbb jellemzőit.

SDiLA: a model for training in land administration

Márkus, B.

Summary

The paper is giving an overview about the aims and objectives of the SDiLA (Staff Development in Land Administration) TEMPUS project and the Continuing Professional Development (CPD) Strategy of Hungarian Land Professionals. SDiLA and CPD Strategy still have influences on the professional education at the Faculty of Geoinformatics, University of West Hungary (UWH), where a Land and Geoinformation Knowledge Center (FTTK) was founded in 2007. Lessons learned from SDiLA and CPD Strategy were applied in a land office management course organized jointly by FTTC and ITC/Dutch Kadaster.

IRODALOM

- Latham, R. – Márkus, B.* (1996): Open Learning for Land Offices – a TEMPUS SJEP, GIS/LIS'96, Budapest, p. 9
- Márkus, B.* (1997): GEO – informatika továbbképzés, Geodézia és Kartográfia, No 1, pp. 18–23.
- Márkus, B.* (1998): Building a knowledge pool for courses in land information management, First European GIS Education Seminar, Soesterberg, The Netherlands, p. 12
- Brown, G. – Márkus, B. – Petch, J.* (1999): Staff Development in Land Administration, SE FFFK, SDiLA projektjelentés, Kézirat, Székesfehérvár, p. 23
- Márkus, B.* (2000): Tudásbázis a földügyi adminisztráció továbbképzésére, Networkshop konferencia, Gödöllő, pp. 36–46
- Apagyi, G. – Ágfalvi, M. – Márkus, B. – Niklasz, L.* (1998): A földügyi-térképészeti szakterület oktatás-továbbképzési stratégiája, FVM FTF, Budapest, p. 59
- Niklasz, L.:* A földügyi igazgatás korszerűsítésének stratégiája, Geodézia és Kartográfia, 1998/3
- Kennie, T. – Enemark, S.* (1996): Continuing Professional Development. FIG Policy Statement, Frederiksberg, Denmark, p. 29

MFTTT FELHÍVÁS

Az MFTTT vezetése megköszöni a 2008. évben felajánlott személyi jövedelemadójának 1%-át, melyet a Társaság a diploma-pályázatokra, valamint a postaköltség részbeni fedezésére használt fel.

Idén is várjuk felajánlásait!

Adószámunk: 19815675-2-41

MFTTT Vezetősége